

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 9027
Tarih: 29.09.2020

34490

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Tüm dünyayı etkisi altına alan ve Türkiye'de de hızla yayılan Covid-19 pandemisinin yaşandığı bir dönemde Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ile ABD Ticaret Odası tarafından düzenlenen 38'inci Amerikan-Türk Konferansı'nda Amerika Birleşik Devletleri'nin Ankara Büyükelçisi David M. Satterfield'in "Türkiye'deki devlet hastanelerinin ABD ve diğer ülkelerdeki yabancı ilaç ve tıbbi malzeme şirketlerine olan borcunun bir yıl içinde 230 milyon dolardan 2.3 milyar dolara çıktığını ifade ettiği açıklamasında şirketlerin böyle devam etmek istemeyebileceğine, bunun da Türkiye'nin çıkarına olmayacağına" dair ifadeleri tartışılmaktadır. ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross ise, bir yıl önce Türkiye Cumhurbaşkanı ve Hazine ve Maliye Bakanı ile görüşüğünü ve ödemelerin zamanında yapılacağına dair kendisine güvence verildiğini açıklamıştır. Ancak bir yılsonunda Türkiye'nin ABD'li şirketlere borçlarını ödeme zorluğuna girdiği açıklanmıştır. Bu durumun sonucu olarak şirketlerin Türkiye piyasasından ayrılmayı ya da Türkiye riskini azaltmayı değerlendireceği açıklanmıştır. Eczacılar Birliği Başkanı tarafından ise konuya dair "İlaça erişimde sıkıntı yaratacak her adımın, halk sağlığında onarımı mümkün

olmayan yaralar açacağı unutulmamalıdır. Sayın Büyükelçi'nin söyledikleri modern ilaç ambargosundan başka bir şey değildir" şeklinde bir açıklama yapılmıştır. Tüm bu açıklamalar Türkiye'nin yeni bir ilaç krizi ile karşı karşıya geldiğini düşündürmekte ve endişe yaratmaktadır.

Özellikle pandemi sürecinin de içinde olduğumuz düşünüldüğünde Türkiye'de ilaca ve sağlık malzemelerine erişememenin ağır sonuçları olacaktır. Sağlıkta Dönüşüm Programı başladığından beri finansman sıkıntısı yaşandıkça birçok ilacın ödeme kapsamından çıkarılması bu ilaç krizinin başka bir boyutudur. Aralarında öksürük şurupları, grip ilaçları, ağrı kesiciler, eklem içi sıvı azaldığında yapılan iğnelerin de olduğu pek çok ilacın artık kurum tarafından ödenmemesi 'paran kadar sağlığa erişebilirsin, paran yoksa sağlık da yok' anlamına gelmektedir. Sağlık hakkı öncelikle devlete sorumluluklar yükleyen temel bir insan hakkıdır. Herkese yaşam hakkı tanınmalı; parasız sağlık muayenesi, ilaç ve her türlü tedavi ihtiyacı devlet tarafından karşılanmalıdır. Hükümetin içine girdiği ekonomik kriz ve ticarileşen sosyal güvenlik anlayışının sağlık alanındaki ağır bedellerinin önüne geçmek için çalışmalar başlatılması gerekirken bunun yapılmayışı, aksine ilaç borçlarındaki fahiş artış, sağlık alanında izlenen yanlış politikalar Türkiye'yi bir ilaç krizinin eşiğine getirmiş olup toplumun sağlık ve yaşam hakkını riske atmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'ye 'modern ilaç ambargosu' anlamına gelebilecek bir ilaç tedarikinin karşılanmaması riski var mıdır? Devlet hastanelerinin yabancı şirketlere olan ilaç borç miktarı toplamda ne kadardır?
- 2- Son bir yıl içinde 230 milyon dolardan 2.3 milyar dolara çıkan ilaç borcundaki fahiş artışın nedeni nedir?
- 3- Son 10 yılda Sağlıkta Dönüşüm Programı adı altında kaç ilaç ödeme listesinden çıkarılmıştır? Bu ilaçlar hangileridir?
- 4- Finansman sıkıntısı nedeniyle hayati öneme sahip çok sayıda ilacı ödeme kapsamından çıkaracağınız doğru mudur?
- 5- ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross'un bir yıl önce konu ile ilgili olarak Türkiye Cumhurbaşkanı ve Hazine ve Maliye Bakanı ile görüştüğü ve ödemelerin zamanında yapılmasına ilişkin düzenlemelerin gerçekleştirileceğine dair kendisine güvence verilmesine rağmen ödemenin yapılmayarak borç indirimi talebinde bulunduğu iddiaları doğru mudur?

- 6- Amerika Birleşik Devletleri ve diğer şirketler tarafından ilaç satışı durdurulursa bu durumdan olumsuz etkilenecek olan hastalık grupları hangileridir?
- 7- Pandemi sürecinde şirketlerin Türkiye piyasasından ayrılması durumunda özellikle kanserle mücadele vb. ağır hastaların ilaçsız ve tıbbi malzemesiz kalma riskine karşı ne gibi önlemlerin alınması düşünülmektedir?
- 8- Sağlık Bakanı tarafından yapılan açıklamada “ *Özellikle sayın büyükelçinin yaptığı açıklamayı talihsiz buluyorum. Maliye Bakanlığımız dahil olmak üzere üniversite hastanemizin ilaç ve tıbbi malzemeyle ilgili eskiden gelen borç sorunu çözmek için bir yaklaşımı oldu*” açıklamalarındaki yaklaşım nedir? Nasıl sonuçlanmıştır?
- 9- Sağlık hakkının öncelikle devlete sorumluluklar yükleyen temel bir insan hakkı olduğu düşünüldüğünde Türkiye ilaç borçlarını ödeyerek temel insan hakkını öncelemek yerine neden hiç kullanmadığı S400’e, F35’e ve sermayeye milyarlarca dolar para aktarmıştır?
- 10- Son 1ayda döviz kurlarındaki rekor artışın ilaç fiyatlarındaki artışına etkisi ne kadar olmuştur?